

OKOSAN AZ AI-VAL – BELSŐ TOVÁBBKÉPZÉS A MESTERSÉGES INTELLIGENCIA TUDATOS HASZNÁLATÁRÓL

Dr. WINKLER BEA, PHD

könyvtár főigazgató, Hutýra Ferenc Könyvtár, Levéltár és Múzeum, ÁTE
tanársegéd, Könyvtár- és Információtudományi Intézet, ELTE BTK
winkler.bea@univet.hu

2026 januárjában kétórás belső továbbképzést szervezett AI-témában a Tolna Vármegyei Balassa János Kórház oktatási csoportja, az intézmény Orvosi-Egészségtudományi Szakkönyvtárával (Egléné Fekete Zsuzsanna könyvtárossal) együttműködve. A kórház a munkatársak kérésére tartott előadást ebben az aktuális témakörben. Ennek megfelelően az érdeklődés is igen nagy volt, 80 kórházi dolgozó vett részt a képzésen. A meghívott előadó DR. WINKLER BEA, az Állatorvostudományi Egyetem, Hutýra Ferenc Könyvtár, Levéltár és Múzeum (MOKSZ-tagkönyvtár) főigazgatója, az ELTE BTK Könyvtár- és Információtudományi Intézetének adjunktusa volt.

A program célja az volt, hogy a résztvevők ne csupán megismerjék a generatív AI működésének alapjait, hanem képessé váljanak az általa nyújtott információk kritikus értékelésére és felelős használatára az egészségügyi munkában.

Az előadás bemutatta a nagy nyelvi modellek működését, valamint rávilágított az egészségügyi alkalmazás kockázataira: a pontatlan vagy hiányos válaszokra, a kitalált hivatkozásokra, az adatvédelmi aggályokra és az algoritmikus torzítás veszélyére. Kiemelt hangsúlyt kapott, hogy az AI gyors és kényelmes eszköz, de nem döntéshozó, és nem vállal felelősséget a következményekért.

Interaktív csoportmunka keretében olyan eseteket is elemez-

tek a résztvevők, amelyekben pl. egy beteg egy chatbotról próbált egészségügyi tanácsot kérni. A megbeszélés középpontjában nem a válaszban szereplő „hiba megkeresése”, hanem az AI válszaiban rejtőző veszélyek, illetve később a beteg döntési logikájának megértése és az empatikus kommunikáció álltak. Az üzenet egyértelmű volt: előbb megértés, majd szakmailag megalapozott korrekció.

A program gyakorlati útmutatást adott a tudatos kérdezőtechnikához is a chatbotok felé. A jól megfogalmazott „prompt” pontos célt, célközönséget és formátumot jelöl meg, valamint kéri a megbízható források feltüntetését. A legfontosabb tanács így foglalható össze: gondolkodjunk, ellenőrizzünk, hasonlítsunk össze több forrást.

A továbbképzés megerősítette: az AI jelen van, nem kerülhetjük meg, de nem is használhatjuk kritika nélkül. Tudatos, felelős alkalmazása közös szakmai érdekünk. Az előadást követően több pozitív visszajelzés érkezett a szervezőkhöz, amelyeket a véleményeket megfogalmazók engedélyével az OK olvasóinak is közzéteszünk:

„Számomra, aki fenntartásokkal kezel, kezelte a ChatGPT-t Chatgp-t és igyekezett mindig a saját jó öreg eszére támaszkodni nagyon élvezetes, sok új, információkkal tele lévő előadás volt.

A legtöbbet és leghasznosabbat a promptokról tanultam, hallottam. Az előadó tudása naprakész volt, előadói stílusa, az előadás dinami-

kája az előadás alatt végig fenntartotta a figyelmemet. A feladatok élvezetesekek és tanulságosak voltak. Nagyon szépen köszönöm!”

Kárpáti Veronika egyetemi okleveles ápoló osztályvezető ápoló, II. Belgyógyászati Osztály (Gasztroenterológia)

„Szerintem hasznos információk hangzottak el és pont jó volt a figyelemfelhívások száma is arra vonatkozóan, hogy milyen „buktatói” vannak az MI/AI használatának. Tetszett, hogy mindig ki volt emelve a lényeg sokszor hétköznapi példákkal is szemléltetve, ami mindig közelebb hozza a hallgatóságot a témához.

Számomra megérte elmenni az előadásra és remélem, hogy a jövőben is lesznek még ezzel kapcsolatosan folytatólagos előadások.”

dr. Hadi Zsófia szakgyógyszerész Intézeti Gyógyszertár

„Örülök, hogy lehetőség volt részt venni egy ilyen fórumon, ugyanis egy nagyon fontos és aktuális témáról szólt. Számomra voltak már ismert információk, de új ismeretekkel is gazdagodtam. Összességében egy hasznos fórum került megrendezésre.”

Pálfi Dóra dietetikus
II. Belgyógyászati Osztály
(Gasztroenterológia)

„Nagyon sok hasznos információval gazdagodtam. Örültem annak, hogy gyakorlati tanácsokat is kaptunk, illetve hogy az előadó nagy hangsúlyt fektetett az adatvédelemre magánszemélyként és dolgozóként

is. A magam részéről igyekszem csak indokolt esetben igénybe venni a mesterséges intelligencia segítségét, örülök, hogy az előadás végén elhangzott a környezetre gyakorolt hatása is. Erre talán nem is sokan gondolnak, így nagyon fontosnak tartom, hogy az előadó erre is felhívta a figyelmet.

Összességében egy nagyon szimpatikus, közvetlen előadó jó előadását hallgathattam meg, köszönöm a lehetőséget!”

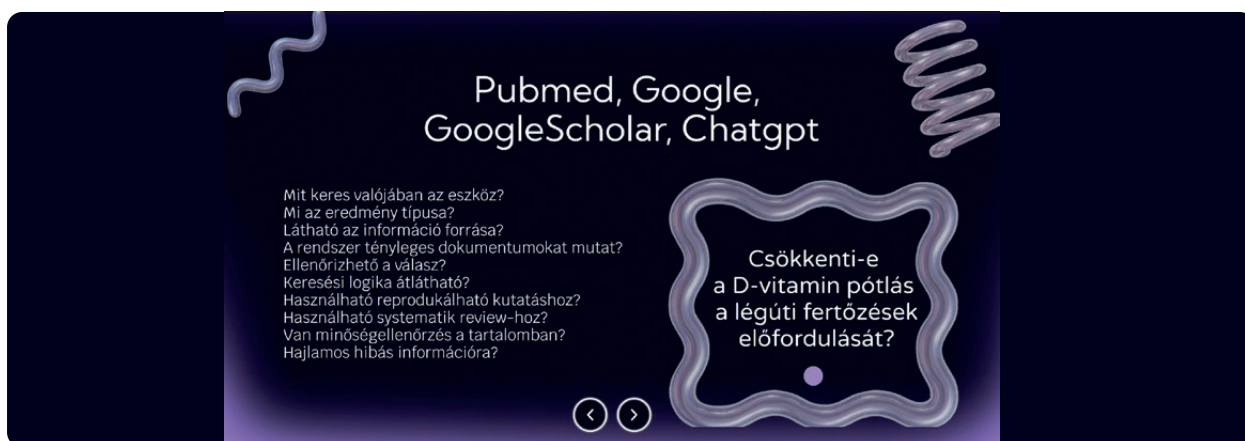
Völgyi Erzsébet adminisztrátor
II. Belgyógyászati Osztály
(Gasztroenterológia)

Az előadás sikerére való tekin-

tettel, a Tolna Vármegyei Balassa János Kórház közlése szerint újabb előadóval, további, gyakorlatorientált előadássorozatot terveznek a témában, mely a mesterséges intelligencia intézményi használatához szükséges, szabályozott környezet közeljövőbeli megteremtését célozza.

MOKSZ KÖNYVTÁROS AKADÉMIA

GACSÁLYI-TÖLGYESI ÁGNES
elnök, Magyar Orvosi Könyvtárak Szövetsége
tolgyag@gmail.com

Idén márciusban a MOKSZ elnöksége elindított egy sorozatot, melyben tagkönyvtáraink munkáját, kollégáink tájékozottságát segítő témákról szóló online előadásokra hívjuk az érdeklődőket. Képzés-továbbképzés szempontjából ezt a formát tartjuk a legalkalmasabbnak és a legelérhetőbbnek, hiszen könyvtárosaink – különösen az egyszemélyes könyvtárakban – nehezen, vagy egyáltalán nem tudnak részt venni személyes jelenléttel igénylő rendezvényeken.

Az online képzések témáját könyvtárosaink igényeihez igazítjuk, a legaktuálisabb, vagy

legtöbbek által kért témákhoz keresünk előadót. Mindenkit biztatunk, hogy éljen a könyvtára kényelméből igénybe vehető lehetőséggel, ahol utazás és részvételi díj nélkül „házhoz visszük” a tudást!

Az első ilyen alkalomra 2026. március 10-én hívtuk meg kollégáinkat. Az előadó DR. WINKLER BEA, az Állatorvostudományi Egyetem könyvtárának főigazgatója volt, aki Okosan az AI-val az orvosi könyvtárban címmel tartott bemutatót a mesterséges intelligencia könyvtárainkban is használható eszközeiről. A képzés során a résztvevők azonnali

feladatok közös megoldásával gyakorolhatták az AI támogató segítségét a könyvtári munkafolyamatokban. Különösen az irodalomkeresés témakörét járták körbe a résztvevők, interaktív módon próbálgatva a lehetőségeket. A másfél órás workshopon részt vevő 15 fő visszajelzései alapján hasznos ismeretek hangzottak el, azonnali, a mindennapi munkát segítő lehetőségek tárultak fel. Az online tréning résztvevői névre szóló, díszes igazolást is kaptak a részvételről.

A MOKSZ elnöksége várja a javaslatokat a hasonló képzések témáiról!